

APROBAT
PREFECT,
Cristian Constantin Roman

Absorbția fondurilor europene la nivelul județului Botoșani: concluziile analizei efectuate în cadrul Instituției Prefectului în luna august 2010 și propuneri privind modul de acțiune în vederea îmbunătățirii acestui proces

Material destinat analizei efectuate în cadrul ședinței ordinare a Colegiului Prefectural, acțiune planificată pentru data de 31 august 2010, orele 12.00.

A. În cadrul Instituției Prefectului - Județul Botoșani, acțiunea de analiză aferentă lunii august, având ca obiectiv evaluarea rezultatelor obținute la nivel județean în procesul de absorbție a fondurilor europene, a fost efectuată prin utilizarea ca elemente de intrare atât a datelor puse la dispoziție de autoritățile administrației publice locale din județ, cât și a machetelor centralizatoare rezultate prin coroborarea datelor menționate anterior.

Această analiză a fost antamată ca urmare a demersului inițiat de Primul-ministru al Guvernului României, domnul Emil Boc, prin care se urmărește stimularea, prin acțiuni adecvate, a procesului de absorbție a fondurilor europene, precum și stabilirea și implementarea măsurilor menite să conducă la eliminarea piedicilor care produc disfuncționalități în cadrul acestui proces.

B. Acțiunea de analiză s-a desfășurat cu luarea în considerare a trei aspecte:

1. Acuratețea bazei de date constituite ca urmare a măsurilor întreprinse pentru punerea riguroasă în aplicare a cerințelor specificate prin adresa nr. 7856/MC/02.08.2010 a Ministerului Administrației și Internelor (M.A.I.), document înregistrat la Instituția Prefectului - Județul Botoșani cu nr. 300/R/02.08.2010.

2. Evaluarea rezultatelor obținute de autoritățile administrației publice locale, de structurile subordonate acestora, precum și de celelalte instituții publice din județ, în accesarea și utilizarea fondurilor europene puse la dispoziție prin programele pre și post-aderare.

3. Dificultățile înregistrate în implementarea proiectelor finanțate prin fonduri europene.

De asemenea, analiza a pornit de la premisa că proiectele finanțate prin fonduri europene puse la dispoziție prin programele pre și post-aderare reprezintă un mijloc pe cât de accesibil, pe atât de necesar (în condițiile crizei economice pe care o traversăm) pentru a satisface **nevoile și așteptările comunităților locale și ale cetățenilor din județul Botoșani**, la modul general.

Fără îndoială, măsura în care sunt accesate și utilizate corespunzător aceste fonduri reprezintă unul dintre indicatorii care evidențiază gradul în care nevoile și așteptările menționate mai sus sunt identificate și înțelese, relevând totodată existența disponibilității și a potențialului necesare pentru a răspunde în mod prompt și adecvat acestor nevoi și așteptări.

Toate acestea presupun, fără îndoială, o bună capacitate administrativă.

Analize de profunzime efectuate la nivel național scot în evidență faptul că dezvoltarea capacității administrative – realizabilă în multe situații prin implementarea de proiecte finanțate din fonduri europene – reprezintă o necesitate de prim ordin a instituțiilor publice din România, în vederea creșterii nivelului de încredere al cetățenilor. Această creștere este însă condiționată de mărirea corespunzătoare atât a nivelului de credibilitate al administrației publice, cât și a receptivității serviciilor publice.

C.1. Analizând baza de date referitoare la proiectele inițiate și derulate în județul Botoșani, cu finanțare din fonduri europene puse la dispoziție prin programele pre și post-aderare, se constată existența unor factori care împiedică inclusiv asupra acurateții documentului centralizator prin care este evidențiată situația la zi din județ și care reprezintă raportarea care trebuie înaintată către M.A.I. Acești factori se referă la:

a) caracterul incomplet sau inexact al datelor comunicate de autoritățile publice locale din unele comune, situație care ar putea fi pusă, la nivelul acestora, pe seama gradului insuficient de conștientizare a importanței demersului, a competenței necorespunzătoare a personalului desemnat să identifice datele în cauză, a unor deficiențe de organizare internă sau a lipsei unor resurse adecvate [de exemplu: întreruperi repetate și (uneori) prelungite în alimentarea cu energie electrică, indisponibilitatea, din cauze diverse, a unor facilități de comunicare (prin e-mail, fax), etc.];

b) necomunicarea, de către autoritățile administrației publice locale din unele comune, a datelor solicitate de Instituția Prefectului, situație ale cărei cauze se suprapun în bună măsură cu cele identificate la pct. a); exemple de astfel de comune: Adășeni, Avrămeni, Roma.

c) limitările care împiedică asupra evaluării riguroase, la nivel județean, a stadiului implementării PNDR, introduse de faptul că datele comunicate de autoritățile administrației publice locale din comune – grevate de problemele menționate la pct. a) și b) – trebuie coroborate sau confruntate cu datele comunicate de Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, prin O.J.P.D.R.P. Botoșani; din păcate, pentru raportarea aferentă lunii august, înaintată către M.A.I. în data de 06.08.2010, structura datelor comunicate de A.P.D.R.P. nu se suprapune riguros cu matricea stabilită prin anexele 1a, 3a și 4; neajunsurile generate de această problemă trebuie depășite prin comunicarea către A.P.D.R.P., de la nivel relevant, a rigorilor specifice întocmirii situațiilor lunare privind stadiul absorbției fondurilor europene, Instituția Prefectului – Județul Botoșani exprimându-se deja oficial în acest sens, prin raportarea menționată anterior.

Pentru a face dovada unei abordări echilibrate și riguroase, bazată pe dovezi obiective și argumente pertinente, constatările care pun în evidență factorii mai sus menționați li se atribuie prin prezentul material un caracter preliminar, în așteptarea punctelor de vedere care vor fi exprimate de primarii unităților administrativ-teritoriale din județul Botoșani, invitați a participa la ședința ordinară a Colegiului Prefectural, planificată pentru data de 31.08.2010.

Concluziile definitive care vor fi formulate în cadrul acestei ședințe trebuie să fie completate cu un **plan de acțiune** stabilit de primar, individualizat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale în care există probleme ce grevează asupra acurateții machetelor necesar a fi transmise lunar Instituției Prefectului, în condițiile în care acestea din urmă reprezintă elemente de intrare pentru analiză și raportare către M.A.I.

Faptul că utilizarea noilor machete va deveni în scurt timp o rutină consolidată la nivelul primăriilor comunelor din județ reprezintă, de altfel, o așteptare rezonabilă, realistă.

În ce privește colectarea, de la alte instituții publice (inclusiv servicii publice deconcentrate), a datelor necesare evaluării aferente lunii august, nu au existat probleme de comunicare sau în ce privește rigoarea datelor comunicate.

C.2.a. Referitor la evaluarea rezultatelor obținute de autoritățile administrației publice locale și de structurile subordonate acestora în accesarea și utilizarea fondurilor europene puse la dispoziție prin programele pre și post-aderare, trebuie subliniat din nou faptul că elementul la care trebuie raportate aceste rezultate îl constituie **nevoile și așteptările comunităților locale și ale cetățenilor**.

Trecând în revistă proiectele evidențiate de autoritățile administrației publice locale din județ prin materialele transmise Instituției Prefectului, urmărind numărul și valoarea acestor proiecte, precum și diversitatea programelor prin care sunt finanțate aceste proiecte, sunt de remarcat în mod pozitiv exemplele oferite de Județul Botoșani - Consiliul Județean, municipiul Botoșani, orașul Flămânzi și comuna Vlăsinești.

În momentul de față, există în județ și unități administrativ-teritoriale care nu au inițiat și nici nu au în derulare proiecte finanțate din fonduri europene. Astfel de exemple ne oferă orașul Bucecea, orașul Ștefănești, comuna Broscăuți, comuna Dângenii, comuna Hlipiceni, comuna Mitoc, comuna Rădăuți-Prut, comuna Românești, comuna Suharău și comuna Unțeni.

În mod evident, în ambele categorii de unități administrativ-teritoriale mai sus menționate, ca și în cele în legătură cu care nu s-a recurs la exemplificări (întrucât există un număr de proiecte depuse sau aflate în derulare), comunitățile locale și cetățenii au nevoi și așteptări legitime, nu în puține cazuri rezolvarea acestora impunând soluții care nu pot fi amânate sine die.

Contextul căruia se circumscrie prezenta analiză impune a fi menționat și faptul că, în ce privește acțiunile de promovare a accesării fondurilor europene organizate de Instituția Prefectului, atât nivelul de interes manifestat de autoritățile publice locale din unele unități administrativ-teritoriale, cât și consistența feedback-ului reprezentanților desemnați de acestea sunt mult sub nivelul așteptărilor deși, în cele mai multe cazuri, la acțiunile în cauză informarea se face de către responsabili din cadrul unor instituții și structuri relevante și consacrate din punctul de vedere al promovării programelor finanțate din fonduri europene.

Desigur, invitarea primarilor la sesiunea Colegiului Prefectural nu a fost nicidecum avută în vedere ca un prilej de a li se adresa critici, întrucât acest atribut revine tocmai comunităților locale și cetățenilor la care s-a făcut referire anterior.

Întâlnirea organizată cu primarii în cadrul formal al Colegiului Prefectural constituie un bun și necesar prilej de colaborare, exprimată prin analiza în comun a problemei absorbției, la nivelul județului Botoșani și a unităților administrativ-teritoriale care îl compun, a fondurilor puse la dispoziție prin programele cu finanțare UE, cu luarea în considerare a unor aspecte semnificative, precum:

- a. identificarea cazurilor de succes și a bunelor practici în materie, dovedite de exponenți ai administrației publice locale din județ;
- b. prezentarea argumentelor succesului unora și a cauzelor insuccesului altora, la nivelul administrației publice locale;
- c. captarea și analiza feedback-ului exprimat de comunitățile locale și de cetățenii din județul Botoșani;
- d. definirea contextului economico-social general, la nivel național, regional, județean și local;
- e. identificarea de căi de acțiune posibile, în vederea stimulării absorbției fondurilor europene, inclusiv prin întraajutorare, acolo unde este posibil și există disponibilitatea necesară;
- f. stabilirea, de către primari, a unor **planuri de acțiune** adecvate situațiilor proprii.

În ce privește interesele unităților administrativ-teritoriale din județul Botoșani, obiectivele generale propuse pentru această întâlnire cu primarii și pentru cele care vor urma sunt:

1. Creșterea numărului de proiecte depuse de autoritățile administrației publice locale din județ
2. Reducerea permanentă a numărului situațiilor în care derularea proiectelor pentru care au fost încheiate contracte de finanțare este grevată de dificultăți, inclusiv cele care ar putea conduce la pierderea finanțării europene

C.2.b. Referitor la evaluarea rezultatelor obținute de alte instituții publice (inclusiv serviciile publice deconcentrate) în accesarea și utilizarea fondurilor europene puse la dispoziție prin programele pre și post-aderare, și în acest caz elementul principal la care trebuie raportate rezultatele evaluate îl constituie **nevoile și așteptările comunităților locale și ale cetățenilor**.

Așa cum rezultă și din raportarea înaintată de Instituția Prefectului către M.A.I., proiectele depuse, contractate sau aflate în curs de implementare de către instituții din categoria sus-

menționată au în cea mai mare parte ca inițiator sau beneficiar Inspectoratul Școlar al Județului Botoșani, Casa Corpului Didactic Botoșani sau unități școlare din județ.

În acest context, prefectul județului Botoșani va propune în cadrul ședinței Colegiului Prefectural ca fiecare membru al colegiului să inițieze în instituția pe care o conduce o analiză prin care să se asigure:

- a. identificarea tuturor programelor cu finanțare din fonduri UE pentru care instituția în cauză este eligibilă ca beneficiar;
- b. planificarea elaborării și depunerii de proiecte cu finanțare europeană.

În mod identic, obiectivele generale propuse pentru analiza efectuată de membrii Colegiului Prefectural asupra problematicei absorbției, la nivelul județului Botoșani, a fondurilor europene disponibile prin programe specifice, elaborate și implementate la nivel național, sunt:

1. Creșterea numărului de proiecte depuse de instituțiile publice din județ (inclusiv serviciile publice deconcentrate)
2. Reducerea permanentă a numărului situațiilor în care derularea proiectelor pentru care au fost încheiate contracte de finanțare este grevată de dificultăți, inclusiv cele care ar putea conduce la pierderea finanțării europene

A se persista în atitudini și stiluri de lucru care conduc inevitabil la menținerea unui grad redus de absorbție a fondurilor europene nu poate conduce decât la stări de fapt care sunt evident în detrimentul comunităților locale și al cetățenilor din județul Botoșani.

În acest context, este necesară recunoașterea deschisă a poziției de partener de pe care mass media locală acționează, împreună cu Instituția Prefectului, cu Consiliul Județean Botoșani, cu primăriile municipiilor, orașelor și comunelor din județ și cu alte instituții publice, atât în vederea prezentării demersurilor de informare materializate prin acțiuni de promovare a accesării fondurilor europene, cât și în ce privește informarea opiniei publice în legătură cu proiectele de succes.

În egală măsură, este de salutat exprimarea critică a mass media față de atitudinile pasive manifestate la nivelul autorităților publice locale și al altor instituții publice din județ, față de lipsa de implicare, de neconștientizarea faptului că lucrurile bune pentru comunitate se întâmplă numai acolo unde liderii se manifestă activ și competent, căutând inclusiv soluții de depășire a impedimentelor și solicitând în timp util sprijin de la cei în măsură să-l ofere.

C.3. În ce privește dificultățile înregistrate în implementarea proiectelor cu finanțare din fonduri europene, datele comunicate Instituției Prefectului scot în evidență patru proiecte care sunt în situația de a pierde finanțarea europeană dacă nu sunt stabilite și implementate măsuri adecvate, astfel încât derularea acestor proiecte să continue, respectându-se clauzele contractelor de finanțare.

Aceste proiecte sunt:

1. Sistem integrat de management al deșeurilor în opt comune din județul Botoșani - PHARE 2005 CES - Schema de Investiții pentru Sprijinirea Inițiativelor Sectorului Public în Sectoarele Prioritare de Mediu. Inițiator: Consiliul Local al Comunei Lunca

2. Proiect integrat privind:

- înființarea sistemului de canalizare (rețea de canalizare și stație de epurare) ape uzate în localitatea Trușești, județul Botoșani;

- grădiniță de copii localitatea Trușești, județul Botoșani.

PNDR, Axa prioritară 3, măsura 3.2.2. Inițiator: Consiliul Local al Comunei Trușești

3. Parteneriatul public-privat NORDLAND – o soluție pentru animarea teritoriului și asigurarea dezvoltării locale. PNDR, Axa prioritară 4, Măsura 4.3.1., Submăsura 4.3.1.1. Inițiator: Consiliul Local al Comunei Păltiniș

4. Modernizare drum comunal DC Stăuceni-Siliștea, străzi și ulițe Siliștea, canalizare și epurare apă uzată menajeră în localitățile Stăuceni și Siliștea, comuna Stăuceni, județul Botoșani. PNDR, Axa prioritară 3, măsura 3.2.2. Inițiator: Consiliul Local al Comunei Stăuceni

Modalitățile de soluționare propuse de primarii localităților în cauză au fost consemnate ca atare în anexa 3a, acestea făcând referire, cu o singură excepție, la necesitatea acordării de sprijin financiar de la nivel guvernamental sau județean. Pentru proiectul implementat în comuna Trușești

se propune ca modalitate de soluționare contractarea unui împrumut bancar pentru acoperirea costurilor.

În acest context, pentru a se putea analiza situația luând în considerare toate aspectele relevante, ca premisă a identificării unor moduri de acțiune care să reprezinte soluții în măsură să ajute la depășirea impasului, se impune prezentarea de informații suplimentare asupra tuturor demersurilor oficiale întreprinse de autoritățile administrației publice locale din comunele menționate, în scopul de a evita pierderea finanțării europene pentru proiectele în cauză.

Șef serviciu,
Constantin Urigiuc

Elaborat,
Consilier pentru afaceri europene,
Robert Sorohan

